

jim notrajnim prepričanju enoglasno roparskiga umor. kriviga spoznali, in na to ga je cesarska sodnija k smerti na vislicah (gavge) obsodila. Pričujoče ljudstvo je take razzodbe tudi pričakovalo; ker, čeravno ni Dolinarja nihče pri umoru zapazil ali zasačil, je vunder vse zoper njega govorilo, da si je vsak rekel: „On ga je umoril, pa noben drug“. Po stari sodbi, ko se je mogla po postavi vsaka pregreha dokazati, da se je res zgodila, se je marsikteri hudodelnik ojstrim razzodbam odtegnil, če je znal tudi prekanjeno tajiti, da se ni nikjer zagovoril. Sedaj mu vse tajeje nič ne pomaga, in je le prazna slama, ktero hudodelnik mlati. Menimo da iz tega vsak lahko dobroto porotnih sodb spozná, po katerih se bo marsikteri hudodelc, ki je vsih strah in grôza celi soseski, iz poti spravil, ali za zmiraj, ali saj za dalje časa. Od sodbe Dolinarju postavljeni zagovornik, g. dr. Kavčič je svojo dolžnost po postavi lepo dopolnil; on obdolženiga ni zagovarjal, da tega hudodelstva gotovo ni dopernesel, ampak je porotnikom le dyomljive reči v resni prevdark predložil; g. državni pravdnik je nasproti razložno vse zadeve odkril, ki so zoper hudodelnika tako očitne bile, da nihče drug ni mogel imenovaniga ropomora doprinesiti. Porotniki so po svoji vesti enoglasno razzodili, da je Dolinar tega kriv. Sodbo k smerti je hudodelnik zaslišal, brez da bi se bil na videz kaj prestrašil. Drugi hudodelnik pred poroto je bil Janez Polc iz Grabč Radoljske okrajne, mlad čverst fant 24 let star, ki je 3 hudodelstva skorej ob enim dopernesel, konja vkradil, na cesti nesramno delo doveršil in potem žensko tako vbodil, da je čez 2 dni umerla. Tajil je po stari navadi hudodelstev od konca do kraja vse. Od sodije postavljeni zagovornik g. dr. Ahačič ga je zagovarjal in sosebno razložil to, da ni nobeniga dokaza, da bi bil Polc žensko z hudobnim namenom vbodil, jo umoriti. Tudi g. državni zagovornik si ni upal Polca tega morivniga namena določno okriviti. Porotniki so ga vsih 3 hudodelstev kriviga spoznali, vunder zastran vboda jih je 11 zoper 1 razzodilo, da ga ni z gotovim namenom dopernesel, žensko umoriti, od ktere je, ko jo je vbodil — kakor je sama še pred smertjo obstala — hitro stekel. Tudi pričujoči poslušavci so take razzodbe pričakovali. Ker po postavi v več hudodelstvih samo ena kazin, in scer nar višji obveljá — je bil Polc na 10 let v teško ječo obsojen. Ta porotna sodba ni bila pri odpertih vratih zavolj mnogih reči, ki se niso dale očitno pogovoriti. Te porote je bil svetovavec c. k. deželne sodije, gosp. Schmalz predsednik, ki se je dosihmal nar bolj vajeniga vodnika Ljubljanskih porotnih sodb skazal, in kaj jasno in razložno poslednjič celi prigodek povzel; le škoda, da tudi on tako tiho govori, da se zlasti zavolj derdranja vozov le malo po dvorani sliši. Ali se ne da za čas porót cesta memo porotnice zapreti? — Scer pa moramo zopet žalostno pesem ponoviti, da so se sopet za očitnost porót nar važniši reči, namreč važni poslednji govori o krivici ali nekrivici obdolženih, po g. derž. zastopniku in g. zagovornikih nemško govorili — v sodbah z obdolženim, ki le slovenski jezik razumejo, in v pričó poslušavcev, katerih velika večina nemškiga ni razumela. Kako globoko bi živa beseda g. državniga pravdnika pričujočimu prostimu ljudstvu v serce segla, ako bi razumelo razzodevo kriviga, in poganjanje za tó, da se po postavi pravica zgodí v prid človeštvu! Kako bi pričujoče prosto ljudstvo si tudi svoje še zmiraj napčne misli zastran postavniga zagovorjanja pregrešnika razzjasnilo! Tako pa gré visoki pomén zastopnika postave in zagovornika obdolženiga za veliko večíno poslušavcev v zgubo, ako se take očitne sodbe, v katerih stopi sodíja iz zaperte vradnice na javni oder občinstva, ne godé v ti-

stim jeziku, ki ga večina poslušavcev za svojiga materniga ima! Porotniki bi ja znali scer tudi v zapertih sodijah razzsojevati, če bi ne bila cela porotna obravnava po vstavi očitnosti izročena! — 21. maja je prenočil slavni maršal Radecki na posti na Dunaj, v Ljubljani, kjer je častno sprejet bil. — Gospoda ministra kmetijstva in uka sta poslala unidan po kmetijski družbi pisateljem živinozdravništva pohvalne in zahvalne pisma za 1. del „živinozdravništva“ v slovenskim jeziku, ki ga je kmetijska družba ministram poslala. — Mestni odbor je unidan za celo deželo koristno reč sklenil, namreč da se ima ogledovanje klavne živine in mesá za Ljubljansko mesto živinozdravnišnici izročiti. Tako bojo imeli učenci te šole obilno prilóžnost, se v ti važni vednosti popolnoma in djansko (praktisch) podučiti vpričo svojiga učenika, ki bo klavno živino in meso ogledoval. Iz šole na deželo pridšim bojo zamogle županije také dobro podučeni ogledovanje klavne živine in mesa nar varniši izročiti. — 1. julija se začno opravila za Krajsko deželo izvoljenih in v poslednjih Novicah naznanjenih notarjev. Kako pa bojo mogli nekteri notarji, katerih opravilstvo je na tako daljne kraje razzširjeno, svoje opravila opravljati, je zastavica, ktere ne moremo vganiti; na priliko: notarstvo Ljubljanskiga notarja seže clo do Krajske gore! notarstvo Kerškiga do Metlike! Taka daljava ni ne notarju ne ljudstvu dostojna. Stoji scer v ministerskim razzglasu, da določene notarske okolice so le začasne, pa ne vémo, ali se bojo mogleopravila v nekterih krajih začasno opravljati; kmalo bo poprave v tem treba in več notarjev. —

Novičar iz mnogih krajev.

Po nasvetu ministerstva se cesar 7. aprila ukazali, da se ima zraven dosedanjiga bakreniga drobiža tudi bakreni denar po 3 kraje., in nov drobiž po 2 kraje. po krajcarji, pol krajcarja in vinarji kovati, ktere so začele cesarske kase 24. t. m. izdajati. Ta drobiž ima manjši in ložji biti, kakor je dosedanji bil, (iz 1 Dunajskiga centa bakra (kufra) se ima skovati za 170 gold. in 40 kraje. veljavne vrednosti), — po tem takim bo vagal denar za 3 kraje. 3 kvintelce in 3 četertinke, — za 2 kraje. 2 kvintelca in pol, — za 1 kraje. 1 kvintelc in 1 četertinko, — za pol kraje. 5 osmink eniga kvintelca, vinar pa 5 šestnajstink eniga kvintelca. Stari krajcarji ostanejo še, dokler se ne bo napovedalo, kdaj imajo jenjati. — Vse oči so sedaj v Olomuc obrnjene, kjer je veliki shod našiga cesarja, ruskiga cara, pruskiga kralja, mnogih ministrov, Radeckiga, Jelačića in družih prvih vojskovodjev. Naš cesar je ukazal 20 kočij in veliko jezdnih konj tjè peljati. Tudi cesarski prestol (tron) so tjè perpeljali, kar v Olomučanih misel budí, da zraven družih važnih reči, ki se bojo v Olomucu sklenile, zna biti, da se bo cesar tudi ondi kronati dal. Kakor se bëre, bo neki ta zbor 4 tedne terpel. — Nova postava za nastánjenje vojakov (vkvartiranje soldatov) je prišla na dan. Drugo pot bomo kaj več od nje povedali. — Osnova novih vodnih postav, kakor tudi nova ženitna postava pridete kmalo na dan. — Minister kupčijstva baron Bruk se je nenadama ministerstvu odpovedal; za njegoviga naslednika so cesar viteza Baumgartnerja izvolili, ki je bil poprej v ministerstvu kupčijstva prvi za ministram. Gotovi vzrok Brukoviga odstopa ni znan. — „Narodne novine“ pišejo, da ko na Horvaškim skoraj neprenehama dežuje, je v vojvodini Serbski in doljnih krajih Slavonskiga velika suša in taka vročina, da še take mesca maja nikdar ne pomnijo.